MNÁMK Ökoiskolai beszámoló a 2025/2026-os tanévről

Bevezető

A 2025/2026-os tanévben intézményünkben tovább erősödött a fenntarthatóság, a környezettudatos szemlélet, az egészségnevelés és a hagyományőrzés szerepe. Az Ökoiskola-program szellemisége a tanórai és tanórán kívüli tevékenységekben egyaránt megjelent, így a természetvédelemhez, az egészséges életmódhoz, a kulturális örökség megőrzéséhez és a közösségi felelősségvállaláshoz kapcsolódó programok egész tanévben meghatározták intézményünk életét.

Az alábbi beszámoló a tanév legfontosabb ökoiskolai tevékenységeit és eredményeit foglalja össze.

Örökös Ökoiskola cím elnyerése

Intézményünk 2026 áprilisában elnyerte az Örökös Ökoiskola címet. A cím használatára 2026. szeptember 1-jétől jogosult az iskola, és az elismerés visszavonásig érvényes.

Az Ökoiskola-program szemlélete jóval túlmutat a környezetvédelem témakörén: magában foglalja az egészségnevelést, a hagyományőrzést, valamint a természeti és épített környezet védelmét is. Ennek megfelelően intézményünk számos programja és kezdeményezése kapcsolódik az ökoiskolai célkitűzésekhez.

A pályázat benyújtását megelőzően létrehoztuk és aktualizáltuk az iskola új honlapján az ökoiskolai felületet, amely a program működtetésének kötelező eleme. Ezen a felületen jelennek meg az ökoiskolai tevékenységekhez kapcsolódó beszámolók, dokumentumok, munkatervek és egyéb információk. Fontos, hogy minden, az Ökoiskola-programhoz kapcsolódó tevékenység és rendezvény beszámolója ezen a felületen is megjelenjen.

Állandó környezetvédelmi tevékenységeink

Intézményünkben évek óta rendszeresen szervezünk hulladékgyűjtési akciókat, amelyek fontos szerepet töltenek be a tanulók környezettudatos szemléletének formálásában. Évente két alkalommal – ősszel és tavasszal – papírgyűjtést szervezünk a DÖK-segítő pedagógusok koordinálásával. Emellett folyamatosan lehetőség van használt elemek és PET-palackok gyűjtésére is. Ezek a programok nemcsak a szelektív hulladékgyűjtés gyakorlati megvalósítását segítik, hanem a felelős fogyasztói magatartás kialakítását is támogatják.

Az intézmény területén komposztálók működnek, amelyek lehetőséget biztosítanak a zöldhulladék helyben történő hasznosítására. Az őszi lombhullás során keletkező falevelek komposztálása hozzájárul a természetes körforgás megismeréséhez és a hulladék mennyiségének csökkentéséhez.

Környezeti nevelés és fenntarthatóság

Az egész tanév során számos program szolgálta a környezettudatos szemlélet kialakítását.

A **Víz Világnapjához** kapcsolódó programokat több osztály is megszervezte az általános iskolában, amelyek a vízkészletek védelmére és a tudatos vízhasználatra hívták fel a figyelmet.

Áprilisban az iskola csatlakozott az országos **Fenntarthatóság–környezettudatosság témahetéhez**, amelynek során az alsó tagozatos tanulók játékos és élményszerű foglalkozásokon keresztül mélyítették el ismereteiket a fenntartható életmódról.

A Fenntarthatósági Témahét programjaihoz kapcsolódva iskolánk csatlakozott a **Zöld Föld Kupa verseny Tökmag** kategóriájához. A versenyben összesen 19 háromfős csapat vett részt. A tanulók három forduló során mérhették össze tudásukat, miközben izgalmas, gondolkodtató és kreatív feladatokat oldottak meg. A verseny a fenntarthatóság, a környezetvédelem és a tudatos életmód témaköreit állította a középpontba, és kiváló lehetőséget biztosított a tanulók ismereteinek bővítésére, valamint környezettudatos szemléletük erősítésére.

A 3. b osztály két csapata hat tanulóval részt a városi **Gemenc Ifjú Felfedezői Természet Ismereti versenyen,** ahol eredményesen szerepeltek.

Egészségnevelés és mozgás

Az egészséges életmódra nevelés kiemelt szerepet kapott az ökoiskolai munkában.

Szeptemberben az alsó tagozatos tanulók részt vettek a **jótékonysági Rotary-futáson**, amely a mozgás öröme mellett a közösségi felelősségvállalást is erősítette.

A tanév végén valamennyi korosztály számára szerveztünk egészség- és sportprogramokat. Június 16-án az 5–8. évfolyam, majd június 17-én az alsó tagozat vett részt **Egészségnapon**, míg június 18-án a felső tagozatosok és a gimnazisták részvételével **Sportnapot** rendeztünk.

Hagyományőrző programok

Az Ökoiskola-program fontos eleme a hagyományok ápolása és a nemzetiségi kulturális értékek megőrzése.

Októberben rendeztük meg az **Erntedankfest – Terményünnepet**, amely az óvoda és az alsó tagozat részvételével valósult meg. Ekkor emlékeztünk meg óvodánk és általános iskolánk fennállásának 30. évfordulójáról is, mely alkalomból egy emlékfát is elültettünk.

A természet körforgásához és a mezőgazdasági hagyományokhoz kapcsolódó programokat a **Szüreti játszóház** egészítette ki, ahol a tanulók az őszi munkákkal és természetes alapanyagokból készülő kézműves tevékenységekkel ismerkedhettek meg.

Novemberben a **Márton-napi rendezvény** keretében hagyományőrző programokat és kirakodóvásárt szerveztünk, ahol természetes anyagokból készült kézműves termékek is bemutatásra kerültek.

A decemberi programok között szerepelt a **Mikulás-ünnepség**, a **Nemzetiségi projektnap karácsonyi szokásokkal**, valamint a **Cipősdoboz-akció**, amelynek során az általános iskola közössége a Térségi Családsegítő Szolgálat ajándékgyűjtő kezdeményezéséhez csatlakozott. A projektnapon a hagyományőrzés mellett kiemelt szerepet kapott az újrahasznosítás és a természetes anyagokból történő alkotás.

Húsvét előtt az alsó tagozat **Húsvéti játszóházon** vett részt, ahol természetes anyagokból készült dekorációk és hagyományos tojásfestési technikák segítségével elevenítették fel a népi hagyományokat.

A **Trachttag – a népviseletek napja** szintén hozzájárult a nemzetiségi hagyományok és kulturális értékek megőrzéséhez.

A tanév során megvalósult **Dorfprojektek** ugyancsak szorosan kapcsolódtak az Ökoiskola-program céljaihoz, hiszen a tanulók a hagyományőrzésen keresztül megismerhették elődeink életmódját, a helyi értékeket és a természettel összhangban élő közösségek tudását.

A tanév kiemelkedő közösségi eseménye volt a **2. Ifjúsági Svábbál**, amely a német nemzetiségi hagyományok ápolását és a fiatalok közösségformálását szolgálta. A programon az 1–10. osztályos tanulók játékos formában ismerkedhettek meg a népzene és a néptánc hagyományaival. A rendezvény vendége volt a **Szentistváni Általános Iskola horvát nemzetiségi csoportja**, amely népviselet- és néptáncbemutatót tartott. A találkozó különleges lehetőséget teremtett arra, hogy a tanulók megismerjék egymás nemzetiségi hagyományait, valamint egymás táncait is megtanulják. A szülők és az iskola támogatásával a résztvevőket hagyományos sváb ételekkel és süteménnyel is megvendégeltük, így a rendezvény kulturális, közösségi és gasztronómiai élményt egyaránt nyújtott.

Iskolakerti tevékenységek

Az iskolakert program immár második éve működik intézményünkben.

A veteményeskert tervezése során olyan növényeket választottunk, amelyek a nyári szünet idején sem igényelnek folyamatos gondozást, ugyanakkor a gyermekek számára is hasznosíthatók és fogyaszthatók. Ennek megfelelően hagymát és spenótot ültettünk, amelyeket a tanulók fejlődésük során megfigyelhettek.

A tanév során az Baranyáért Egyesülettől 15 facsemetét kaptunk, melyet a gimnazisták segítségével ültettünk el. A tavasz egyik fontos feladata volt a fiatal fák rendszeres öntözése. Több osztály vállalt felelősséget az egyes fák gondozásáért.

A virágoskert rendezésére a pedagógusok összefogásával került sor. A munkák során elsősorban a már meglévő, de elvadult növényállomány megújítására törekedtünk, amelynek eredményeként a kert rendezettebbé és esztétikusabbá vált.

Külön figyelmet érdemel a 4.c osztály által készített **Tündérkert**, amely látványos eleme lett az iskola környezetének.

A felső tagozatos iskolakerti szakkör ebben a tanévben nem működött, ugyanakkor több felső tagozatos tanuló vett részt a fák öntözésében és gondozásában.

Gimnáziumi programok

A gimnáziumi tanulók számára is több környezetvédelmi és természetismereti program valósult meg.

A nemzetiségi gimnázium diákjai részt vettek a Natura 2000-es Illancs területén szervezett **„Csillagnéző” éjszakai túrán**, valamint a **gemenci kenutúrán**, amelyek élményszerű módon segítették a természeti értékek megismerését és a környezettudatos szemlélet formálását.

Digitális környezeti nevelés

Az informatikai oktatásban is hangsúlyosan jelent meg a fenntarthatóság témája.

A 3–4. évfolyamos tanulók számára szervezett **Öko-Tech informatikai klubnapköziben** a gyerekek robotikai eszközök segítségével ismerkedtek a környezetbarát technológiai megoldásokkal.

A **Digitális Témahét** keretében az 5–6. osztályok az **Okosház projektben** dolgoztak, amely során az energiatakarékos és fenntartható otthonok működését vizsgálták. Emellett saját ökológiai és digitális lábnyomukat is megmérték, tudatosítva a mindennapi döntések környezeti hatásait.

Értékeink megismerése

A tanév végén megrendezett **Barangolás Baján** program során az alsó és felső tagozatos tanulók egyaránt lehetőséget kaptak arra, hogy megismerjék városunk természeti, épített és kulturális értékeit. A program jól illeszkedett az Ökoiskola-program céljaihoz, hiszen erősítette a helyi közösséghez való kötődést és a környezet iránti felelősségtudatot.

Fenntarthatóság az étkezésben – a Szupermenza bevezetése

2026 januárjától intézményünkben bevezetésre került a **Szupermenza**, az OrganX Csoport közreműködésével. A többféle menüsort és szabad választást biztosító rendszer célja az egészségesebb étkezés támogatása és az élelmiszer-pazarlás csökkentése volt.

A tapasztalatok kedvezőek: a visszavitt étel mennyisége jelentősen csökkent, a tanulók szívesebben étkeznek a menzán, és nyitottabbá váltak az új ízek kipróbálására. A kínálat része a heti húsmentes nap, a salátabár, az idénygyümölcsök, valamint 2026 márciusától egy harmadik, vegetáriánus menüsor is.

A Szupermenza bevezetését a tanulók, a szülők és a pedagógusok egyaránt sikeresnek értékelik. A rendszer egyszerre támogatja az egészséges táplálkozást és a fenntarthatóságot, hiszen a tudatos ételválasztás és az élelmiszer-pazarlás csökkentése a mindennapi gyakorlat részévé válik.

Összegzés

A 2025/2026-os tanév ökoiskolai tevékenységei jól mutatják, hogy a fenntarthatóság, az egészségnevelés, a hagyományőrzés és a környezeti felelősségvállalás intézményünk mindennapi életének szerves részét képezik. Az Örökös Ökoiskola cím elnyerése visszaigazolja az elmúlt évek munkáját, ugyanakkor új feladatokat és lehetőségeket is jelent a jövőre nézve. célunk, hogy a következő tanévekben tovább erősítsük tanulóink környezettudatos szemléletét, és minél több élményszerű programon keresztül segítsük őket a fenntartható életmód értékeinek megismerésében.

Baja, 2026. 06. 30.

Szauterné Lévai Klára